

Formanden for de strejkende græske stålarbejdere, Giorgios Sifonios, besøgte Danmark i marts måned på invitation af Kommunistisk Parti. Formålet med besøget var at sikre en dansk solidaritetsbevægelse med de kæmpende grækere. Her går Sifonios med i faglig demonstration mod EU's krisepolitik. | Arkivfoto: Mette Kramer Kristensen / Monsun

Er fascismen en reel fare?

Den europæiske storkapital vil med alle mulige midler tvinge arbejderklassen til at betale for krisen. For at nå det mål er kapitalisterne parat til at træde demokratiet under fode. Er de også parat til at trække det fascistiske kort?

Det belyser denne analyse af den europæiske krise og reaktionens offensiv.

af Søren Becher, medlem af landsledelsen i Kommunistisk Parti

Den krise, som kapitalismen i Europa befinder sig i, har trukket det europæiske kontinent ud i den værste og mest ødelæggende situation siden tredivernes Europa, der som bekendt resulterede i den Anden Verdenskrig.

De europæiske kapitalister, de store selskaber og monopolgrupper, tøver ikke med at tilsidesætte den borgerlige parlamentarisme og fjerne arbejderklassens demokratiske rettigheder for at sikre deres egen overlevelse.

Konceptet er entydigt: Den europæiske arbejderklasse og den arbejdende befolkning i Europa skal med alle midler tvinges til at betale for kapitalismens krise.

FINANSPAGTEN ER MERE CENTRALISME

Krisen i den kapitalistiske verdensøkonomi har af indlysende grunde også ramt den kapitalistiske økonomi i EU og Europa som helhed. Med kri-

sens gennemslag har vi oplevet hvordan EU-kommissionen har arbejdet på overtid for at redde den fælles valuta, euroen, fra et ødelæggende kollaps.

Et kollaps for euroen vil nemlig for alvor true EU-konstruktionen. Det vil betyde opløsning og øge modsætningerne mellem de største monopolgrupper og de største lande. Det vil stille hele det europæiske kontinent i en uhyre anspændt og farlig situation.

For at udgå en sådan udvikling accelererer magthaverne i EU opbygningen af den politiske union, med to hovedformål for øje: Euroens overlevelse og en aktiv og omfattende hjælp til at redde den europæiske storkapital ud af krisen.

Skabelsen af finanspagten udspringer af dette ønske. Der er tale om en centralistisk og udemokratisk pagt, der på væsentlige punkter deponerer EU-landenes økonomiske handlfrihed i den europæiske kapitalers lomme.

Det er en pagt, der betingelsesløst skal tvinge arbejderne til at betale for krisen gennem nedskæringer i den

kollektive velfærd, i den offentlige sektor og gennem fjernelse af tilkæmpede rettigheder.

AFMONTERING AF BORGERLIG PARLAMENTARISME

Krisen i den græske og i den italienske økonomi har fuldt ud dokumenteret hvor skrappelløs EU-kommissionen og storkapitalen optræder. I begynde disse lande blev de borgerlige parlamenter sat ud af spillet over en nat. Det borgerlige demokrati blev erstattet et såkaldt »teknokratstyre« – eller af et EU-satellitkontor – bemandet af borgerlige liberale økonomer, der er godkendt af de store europæiske kapitalgrupper og Den Internationale Valutafond, IMF.

Disse angreb på demokratiet er med få undtagelser blevet støttet af en helt igennem ukritisk presse, der ellers ofte forlanger respekt for de demokratiske spilleregler rundt omkring i den store verden udenfor EU.

Kommunisters kamp for demokratiet

På Kommunistisk Partis kongres i november sidste år blev vedtaget et nyt program, der sætter fokus på kampen for demokrati og velfærd. Angrebene på demokratiet i lyset af kapitalismens krise var et vigtigt element i debatten på kongressen.

Efterfølgende har partiets landsledelse arbejdet videre med at analysere krisen, angrebene på demokratiet og faren for fascisme og diskutere hvad kommunisternes modtræk skal være.

Denne artikel er et led i dette analysearbejde, som fortsætter i den kommende tid.

Læs mere på kommunister.dk

I både Italien og Grækenland er arbejderne og ungdommen gået til kamp i protest mod den kriseregning, som de er udset til at betale. De to øverste fotos viser den faglige front USB under generalstrejken i Italien i fredags. Nederst til venstre er de strejkende græske stålarbejdere ved at spise et måltid, som lokale beboere er kommet med for at støtte strejken. Nederst til højre demonstrerer den græske faglige front PAME.

I Fotos: Unione Sindacale di Base og PAME

➔ Er fascismen en reel fare? (fortsat)

I forbindelse med den europæiske krise opfattes de »demokratiske spilleregler« åbenbart som en belastning eller som en direkte hæmsko, når EU's politiske linje skal gennemføres.

Når kredsen af borgerlige EU-økonomer og EU-politikere i fællesskab kræver handling kan en fjernelse af demokratiet blive en »nødvendighed«, hævder de i kor.

Arbejderne i både Grækenland og i Italien har imidlertid svaret igen med massive protester, aktioner og generalstrejker. Klassemod-sætningerne er trukket hårdt op, og de politiske kampe og konflikter inddrager alle klasser og lag i samfundet.

Man kan med fuld ret stille spørgsmålet: Hvilket EU-land bliver det næste hvor demokratiet skal suspenderes?

Det er også i en dansk sammenhæng bemærkelsesværdigt, at visse fremtrædende personer har været fremme med forslag til hvordan vores »folkestyre« angiveligt kan »effektiveres« under krisens betingelser.

Storspekulanten og kapitalisten Asger Åmund har således gjort sig til talsmand for en slags »folkestyre«, der i hovedsagen sammensættes af få men »kloge« borgerlige økonomer, der ved hvor og hvordan, der skal handles til fordel for de store banker, industrien og spekulanterne.

Der er i dag ikke politisk opbakning til hans antidemokratiske ideer. Men det er symptomatisk for situationen i

Europa, at storkapitalen er villig til at gennemføre markante indskrænkninger eller til helt at fjerne demokratiet for at sikre sin egen overlevelse.

SPLITTELSE MELLEMLATIONER OG FOLK

Opbygningen af EU's politiske union forudsætter en systematisk tilside-sættelse af nationernes ret til selv-

bestemmelse. De nationale demokratiske systemer må vige pladsen, når beslutningskraft i stigende omfang trækkes ud af de nationale parlamenter for i stedet at blive deponeret i EU's over-

nationale struktur, der stadigt tydeligere antager karakter af en regulær forbundsstat.

Krisens gennemslag i Europa accelererer denne udvikling. Resultatet er mere centralisme, mindre demokrati, mindre indflydelse, mindre nationalt folkestyre!

Skabelsen af EU's indre marked er en central drivkraft for den europæiske storkapital. Med krisen oplever arbejderne i alle de europæiske lande i og udenfor EU, hvordan der stilles krav om tilsidesættelse af de kollektive overenskomster, krav om lønreduktion og forlængelse af arbejdstiden. Og EU-kommissionen har i flere omgange rejst forslag om at begrænse, eller helt fjerne arbejderne aktions- og strejkeret.

Arbejdsgiverne og deres hovedorganisationer har organiseret et ho-

vedangreb på arbejderne og på fagbevægelsen i Europa, på de kollektive overenskomster og på retten til at strejke; Dette angreb følges op af åbenlyse forsøg på at skabe splittelse mellem nationerne og mellem arbejderne i de enkelte lande.

Der spredes myter og fordomme i stor stil, der skabes spændinger og pustes til modsætninger mellem de enkelte nationer. Målet er at få de europæiske befolkninger til at bekrige hinanden i stedet for at de samler kræfterne mod hovedfjenden: Den europæiske monopol og finanskapital.

Som eksempel kan nævnes den hovedløse påstand om de såkaldte »dovne grækere«, der angiveligt har »festet igennem« på andres regning. Den danske europaminister, socialdemokraten Nicolai Wammen har i dansk sammenhæng helt ukritisk kolporteret denne arbejderfjendske forestilling, der har sit egentlige ud-

spring i det Tyskland, hvis storkapital har udplyndret den græske arbejder og det græske folk til benet.

Målet er naturligvis at oppiske en stemning af had til den græske arbejderklasse. Og vi kan forvente mere af samme skuffe i fremtiden.

Ideologiske kampagner af denne type organiseres udelukkende for at skabe had og splittelse på et nationalchauvinistisk grundlag.

Arbejdsgiverorganisationerne retter hovedangrebet mod arbejderklassen i de enkelte lande. I den forbin-

delse udnyttes ikke mindst mulighederne på det indre marked til at sætte den sociale dumping i system.

SOCIAL DUMPING

Den sociale dumping bygger på en hensynsløs udnyttelse af først og fremmest fattige arbejdere fra de tidligere socialistiske lande i Østeuropa. De importeres som billig arbejdskraft til mange af vesteuropæiske landes fabrikker og store landbrug. Her tilbydes de slave-lignende og retsløse vilkår.

Også denne situation udnyttes til at skabe had og modsætninger i arbejderklassen. Arbejderne i de vesteuropæiske lande opfatter med rette, at deres løn og arbejdsvilkår presses af den billige arbejdskraft fra de østeuropæiske lande. Men fjenden er ikke den fattige og uorganiserede arbejder fra for eksempel Polen eller Litauen. Fjenden er arbejdsgiverne,

der udnytter en hvilken som helst situation til at presse og udnytte arbejderne.

Den store udfordring for fagbevægelsen i Europa i dag er kampen mod den sociale dumping. Kernen i denne kamp byg-

Et kollaps for euroen vil for alvor true EU-konstruktionen. Det vil betyde opløsning og øge modsætningerne mellem de største monopolgrupper og de største lande.

ger på solidaritet mellem arbejderne i de europæiske lande, på den fælles kamp for faglig organisering, på retten til at indgå kollektive overenskomster og på retten til at strejke for at håndhæve overenskomsterne.

Samtidig med at vi oplever borger-skabet sprede myter og fordomme mellem de rige nordeuropæiske lan-

de og de fattige sydeuropæiske lande – oplever vi også hvordan modsætninger mellem de fattige arbejdere fra Østeuropa og arbejderne i Vesteuropa systematisk forstærkes med det ene mål for øje – at svække modstanden mod storkapitalen.

ANGREB PÅ DEMOKRATISKE RETTIGHEDER

Igenom de seneste år har vi oplevet hvordan medlemslandene i EU i stigende omfang har lagt de demokratiske rettigheder i deres lande under pres. Der er gennemført en række love, der massivt overvåger befolkningerne og deres aktiviteter, der lægger begrænsninger på retten til at aktionere og demonstrere.

Mange af disse love blev gennemført for angiveligt at nedkæmpe den internationale terrorisme. Vi har også oplevet hvordan de såkaldte »antiterrorlove«

bringes i anvendelse imod arbejderne, når de rejser sig i kampen mod krisen.

For noget tid siden var dele af befolkningen i London i et spontant og planløst oprør

mod fattigdom og undertrykkelse. Vi oplevede her tilfældige plyndringer, ildspåsættelser af biler, huse og butikker. Og oprøret blev i sandhed slået ned med brutal og hård hånd.

Den britiske regering og statsmagt var på ufattelig kort tid i stand til at indføre en regulær undtagelsestilstand i visse af Londons bydele.

Denne militære parathed eller mobi-

lisering var og er naturligvis baseret på grundlig forberedelse, – en parathed til også at tackle enhver social og politisk urolighed hvor borgerskabet føler de mister kontrollen. De såkaldte antiterrorlove er også beredskabsplaner, der kan bringes i anvendelse i samme øjeblik statsmagten skal nedkæmpe social uro, strejker eller opstande.

HØJREKSTREMISTISKE PARTIER OG GRUPPER

I takt med krisens udvikling har vi i stadig flere lande oplevet hvordan ekstreme højrepartier og grupper er vokset i omfang og styrke. De sidder i dag repræsenteret i en række nationale parlamenter.

Årsagen til disse partier og grupper vækst skyldes ikke mindst, at borgerskabet har haft held til at kanalisere arbejdernes vrede over fattigdom og social ydmygelse over i organiseret fremmedhad og racisme. Disse partier og grupper vokser sig stærke på nationalistisk retorik, på et angiveligt forsvar for de nationale værdier, og på at forsvare de svage i

samfundet.

Men kendsgerningerne viser derimod, at de er forbundet med de mest reaktionære dele af borgerskabet, hvis interesser de tjener i deres kamp mod arbejderklassens faglige og politiske organisationer

De europæiske arbejdsgiverorganisationer og storkapitalen har ikke disse højreekstreme partier og grup-

pe som deres foretrukne partier. De er redskaber, der udnyttes til at skabe nationalt had og til at splitte arbejderklassen i de enkelte lande. De ud-

fører en ideologisk og politisk aktivitet, der kan have skæbnsvangre konsekvenser. Morderordenen Anders Breivik fra Norge er rekrutteret i dette reaktionære racistiske miljø, der i Europa er bundet sammen på kryds og tværs af landegrænserne.

FAREN FOR FASCISME

Den kapitalistiske verdenskrise og krisen i Europa rummer eksplosive momenter. Modsætningerne mellem arbejderklassen og borgerskabet skærpes, ligesom modsætningerne mellem rige og fattige regioner og lande i Europa intensiveres. I takt med at krisen skærpes bliver det stadig mere klart, at storkapitalen ikke tilbyder andre muligheder eller udveje end at tvinge arbejderklassen til at betale for krisen.

Når storkapitalen ser en fare for at tabe kontrollen eller magten i samfundet, tøver den ikke med at sætte sin vilje igennem med alle midler. Vi oplevede dette i 20'ernes og 30'ernes Europa. Her blev fascistiske diktaturer bragt til magten af monopol- og finanskapitalen i en lang række europæiske lande.

Også i den europæiske efterkrigs-historie sad fascistiske diktaturer ved magten i lande som Spanien, Portu-

gal og Grækenland helt frem til 70'erne, hvor de blev bragt til fald af folkelige opstande.

Borgerskabet i Europa fraskriver sig ingen midler i kampen for at bevare magten. Historien har lært os dette i flere omgange.

Georgi Dimitrov, som var leder af Komintern (international sammenslutning af kommunistiske

partier, også kaldet Kommunistisk Internationale, oprettet 1919, red.) i 30'erne og frem til udbruddet af Anden Verdenskrig gav i beretningen til Kommunistisk Internationales 7. verdenskongres i 1935 en kort og præcis definition af fascist-

men.

Han sagde:
»Fascismen ved magten er finanskapitalens mest reaktionære, chauvinistiske og imperialistiske elementers åbne terroristiske diktatur«. (Fascismens offensiv og Kommunistisk Internationales opgaver i kampen for arbejderklassens enhed mod fascismen. Forlaget Tiden 1982: Georgi Dimitrov, Enhed i arbejderklassen, side 9).

Bruger vi Dimitrovs definition på situationen i Europa nu, kan vi fastslå, at fascismen ikke er ved magten i noget europæisk land i dag. Men det er ikke det samme som, at den ikke forberedes, at den er fraskrevet som mulighed af borgerskabet. En række udviklinger peger i retning af, at vi befinder os i nogle forberedende faser, som kan føre til fascismen ved magten.

Dimitrov sagde om udviklingen frem mod fascismen ved magten:

Arbejderne i alle europæiske lande oplever, hvordan der stilles krav om tilsidesættelse af kollektive overenskomster, krav om lønreduktion og forlængelse af arbejdstiden.

Angreb på demokratiet i Grækenland og Italien er med få undtagelser blevet støttet af en helt igennem ukritisk presse.

Solidaritet og samarbejde mellem de aktive dele af fagbevægelsen er vigtigere end nogensinde for at stoppe den sociale dumping og splittelsen mellem arbejderne. Her fra dansk protest mod underbetaling af østarbejdere.

! Foto: pn

➔ Er fascismen en reel fare? (fortsat)

»Man må ikke forestille sig fascistens magtovertagelse som simpel og ligetil, som at en eller anden komité for finanskapitalen træffer beslutning om denne eller hin dag at oprette et fascistisk diktatur. I virkeligheden når fascismen til magten under en gensidig, undertiden skarp kamp mod de gamle borgerlige partier eller med en bestemt del af disse partier, måske endog i kamp inden for den fascistiske lejr selv, som ofte fører til væbnede sammenstød, således som vi har set i det Tyskland, Østrig og andre lande.

Alt dette mindsker imidlertid ikke betydningen af den kendsgerning, at de borgerlige partier før oprettelsen af det fascistiske diktatur i reglen gennemløber en række forberedelsesetaper og gennemfører en række reaktionære foranstaltninger, som umiddelbart fremmer fascistens magtovertagelse. Den der ikke under disse forberedelsesetaper bekæmper bourgeoisiets reaktionære forholdsregler og den voksende fascistisme, er ikke i stand til at forhindre fascistens sejr, men letter den tværtimod.« (Samme bog side 99)

Fascismen i tyvernes og tredivernes Europa udviklede sig naturligvis på dens tids konkrete grundlag med hensyn til organisation, symboler, former og så videre.

Historien gentager sig ikke.

Situationen i dag er på mange måder helt anderledes end i tredivernes Europa.

Men imperialismens reaktionære væsen og natur har ikke ændret sig.

Vi har allerede oplevet, hvordan lande som Grækenland og Italien har fået dikteret en såkaldt »teknokrat-regering« – hvordan parlamentarismen over en nat blev suspenderet. Udvikler kampene sig i disse eller i andre lande til en niveau, hvor de dominerende kapitalgrupper i EU for alvor føler, at deres magt er truet, vil de ikke tøve med at kaste masken og indføre en passende form for fascistisk diktatur.

Det kan regere gennem undtagelseslove, ved at suspendere de demokratiske rettigheder og forbyde og eller opløse arbejderklassens faglige og politiske organisationer.

Faren for fascistisme i nogle europæiske lande er reel. Men den skal hverken over- eller undervurderes. Situationen skal analyseres konkrete i hvert enkelt land og i EU som helhed.

Vi er klar over, at de europæiske kapitalister er i uafbrudt aktivitet for at redde sig gennem krisen.

ENHED I KAMPEN MOD DEN REAKTIONÆRE OFFENSIV

Det er i dag nødvendigt, at de kommunistiske partier i de europæiske lande i fællesskab drøfter, hvordan kampen mod den europæiske storkapital skal føres under den nuværende krises betingelser. Arbejder- og fagbevægelsen er i Europa i dag forbundet i et skæbnefællesskab, der kræver koordineret aktionsenhed og en udvikling af solidariteten over landegrænserne.

Kommunistisk Parti ønsker at spille en aktiv rolle i denne kamp. Og vi er parate til at løfte de opgaver, der stiller sig i den forbindelse.

Denne udfordring stiller sig også særdeles skarpt i den faglige kamp. Solidaritet og samarbejde mellem de aktive dele af fagbevægelsen er vigtigere end nogensinde for at stoppe

den sociale dumping, splittelsen mellem arbejderne og for at styrke den økonomiske og faglige støtte til arbejderne, der er i konflikt.

Hvert enkelt kommunistisk parti er forpligtet til at udarbejde en konkret politik og taktik for kampen i sit eget land.

Kernen i Kommunistisk Partis aktuelle politik samler sig om kampen for demokratiet, for at forsvare den nationale ret til selvbestemmelse mod storkapitalens og monopolernes EU, kampen for at bryde med EU.

Uden fremgang i denne kamp vil klassens vilkår i den faglige og politiske kamp blive yderligere svækket. Det samme gælder kampen for de demokratiske rettigheder og ikke mindst kampen for at sikre og udbygge den kollektive velfærd båret af en skattefinansieret offentlig sektor.

Kampen for den nationale selvbestemmelse bygger for kommunisterne hverken på nationale romantiske eller sentimentale forestillinger. Tværtimod. Den nationale selvbestemmelse giver i dag arbejderklassen de bedste betingelser for at forsvare sine faglige og politiske interesser, de bedste betingelser for at tilkæmpe sig reformer – og erobre styrke i kampen for socialismen.

Kommunisternes kamp for national selvbestemmelse står i frontal modsætning til borgerskabets nationalchauvinistiske splittelsesaktioner, der udelukkende handler om at nedbryde arbejderens enhed på tværs af landegrænserne.

For kommunisterne er kampen national i sin form, men international i sit indhold.

I arbejder og fagbevægelsen udvikles der stadig en række venstresocialdemokratiske forslag og strategier, der søger mod en redningsplan for kapitalismen.

Kommunistisk Parti deler ikke disse opfattelser. En kapitalisme uden ødelæggende kriser findes ikke. Tværtimod har kapitalismen som samfundssystem spillet fallit. For Kommunistisk Parti er socialismen arbejderklassens redningsplan og hovedmål. At kæmpe for dette mål i arbejderklassen er en konkret opgave hver dag for kommunisterne.

Kampen for socialisme som alternativ er imidlertid uløseligt forbundet med den daglige kamp for arbejderklassens faglige og økonomiske interesser på alle områder. Denne kamp rummer naturligvis også kampen for politiske og økonomiske re-

former, der forsvare arbejderklassens interesse.

Uden aktiv deltagelse i arbejderklassens daglige kampe, uden forslag til krav og reformer, vil partiet isolere sig selv på en sekterisk platform, der alene ser målet, men ingen veje hertil.

Spørgsmålet om kampen for arbejder- og fagbevægelsens enhed og kampen for skabelsen af en bred alliance for nationalt demokrati, er i dag et hovedspørgsmål for Kommunistisk Parti. Vores daglige arbejde i arbejderklassen og i fagbevægelsen,

vores dagsaktuelle overvejelser, vores forslag til politiske reformer og vores kamp for at samle klassen for en ny politik giver først mening, når disse kampe og bestræbelser forbindes

med kampen mod hovedfjenden – den europæiske storkapital.

Hovedfjenden har udløst en reaktionær offensiv på alle fronter og den går ikke af vejen for at suspendere det parlamentariske demokrati for om nødvendigt at indføre fascismen – hvis ikke den ser anden udvej.

Kun styrkelsen af arbejderklassens faglige og politiske organisationer – kun styrkelsen af vores politiske og faglige enhed kan nedkæmpe denne fare.

Det har historien lært os.

“Faren for fascistisme i nogle europæiske lande er reel.

Men den skal hverken over- eller undervurderes.”

Diskuter på Rød Sommerlejr

Denne artikels forfatter, Søren Becher, holder oplæg på Rød Sommerlejr om krisen og dens konsekvenser for klassekampen. Det foregår mandag den 9. juli på Bindernæs Efterskole ved Rødby. Du kan stadig nå at komme med.

Læs mere og tilmeld dig på kommunister.dk/rødsommerlejr